

Prešeren v zaslonskem času

Miran Hladnik

Načrt za danes med peto in šesto

- Ponočnjak
- Prešernova „prepoznavnost“
- Kulturni vandalizem na kulturni praznik
- Prešeren nemški pesnik?
- Nam je bil Prešeren usojen ali smo imeli z njim le krompir?

Ponočnjak

Stoji, stoji samotni kraj,
soseska iz treh hiš,
stoji vas Mošna, kjer do zdaj,
ni znan bil fantov vriš.

In tam cveté ko lije cvet
nevidene ljudém,
Alenčica, roža deklet,
le znana mal' očém.

V Radólco grè nedeljski dan,
nebeški kruh užít,
zagleda fant moj razujzdan'
lepote njene svít.

Mošnja, „vulgo Muchouz“, lastnik Svetinn, h. št. 2, danes št. 7 (Hišna imena na Gorenjskem, Geopedija)

Čez kateri most je šel ponočnjak v Ravnico?

Na katerem morišču je končal ponočnjak?

8. februar

»[N]acionalno-kohezivnih učinkov sploh ni imela poezija kot taka, temveč šele njena kanonizacija oz. kult nacionalnega pesnika – torej njena nacionalistična instrumentalizacija.« (Marko Juvan) Po domače: Prešeren nam je za nacionalno ikono, tudi če ga ne beremo.

Prešernova slava v mednarodni primerjavi

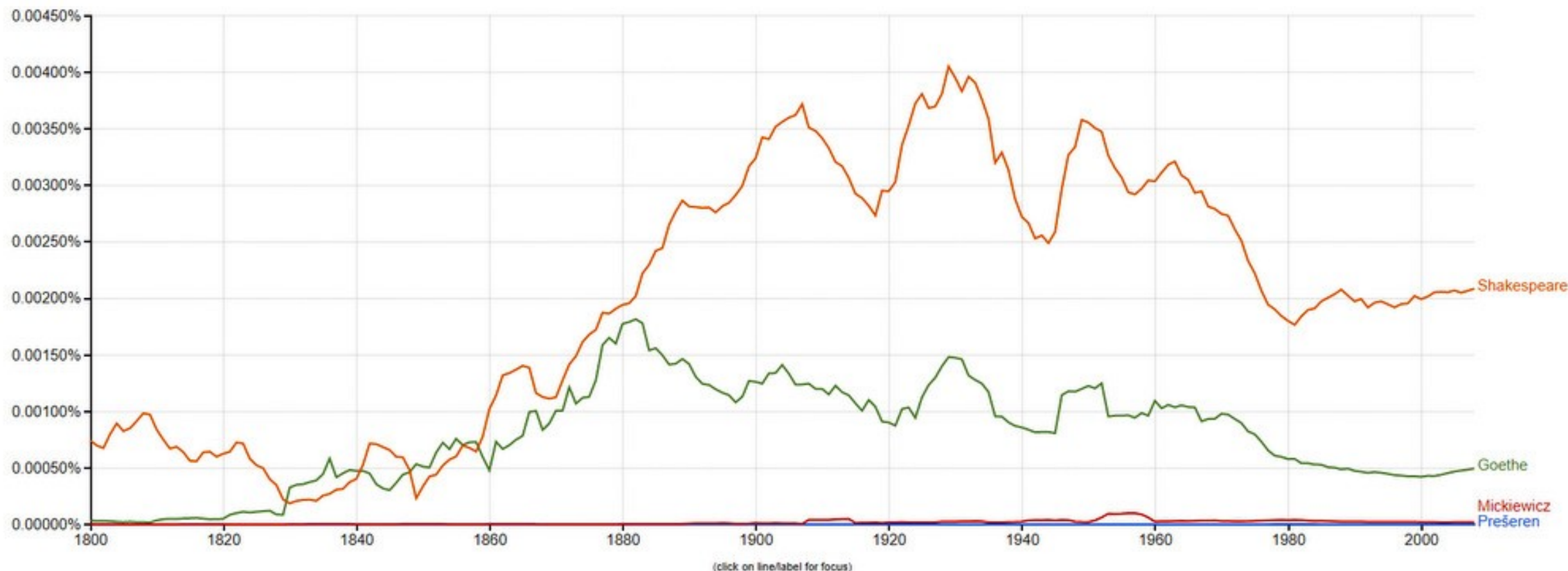
Google Books Ngram Viewer

Graph these comma-separated phrases: Prešeren,Mickiewicz,Goethe,Shakespeare

☐ case-insensitive

between 1800 and 2008 from the corpus English (2012) with smoothing of 3

Search lots of books

Prešeren in slovenska „prepoznavnost“

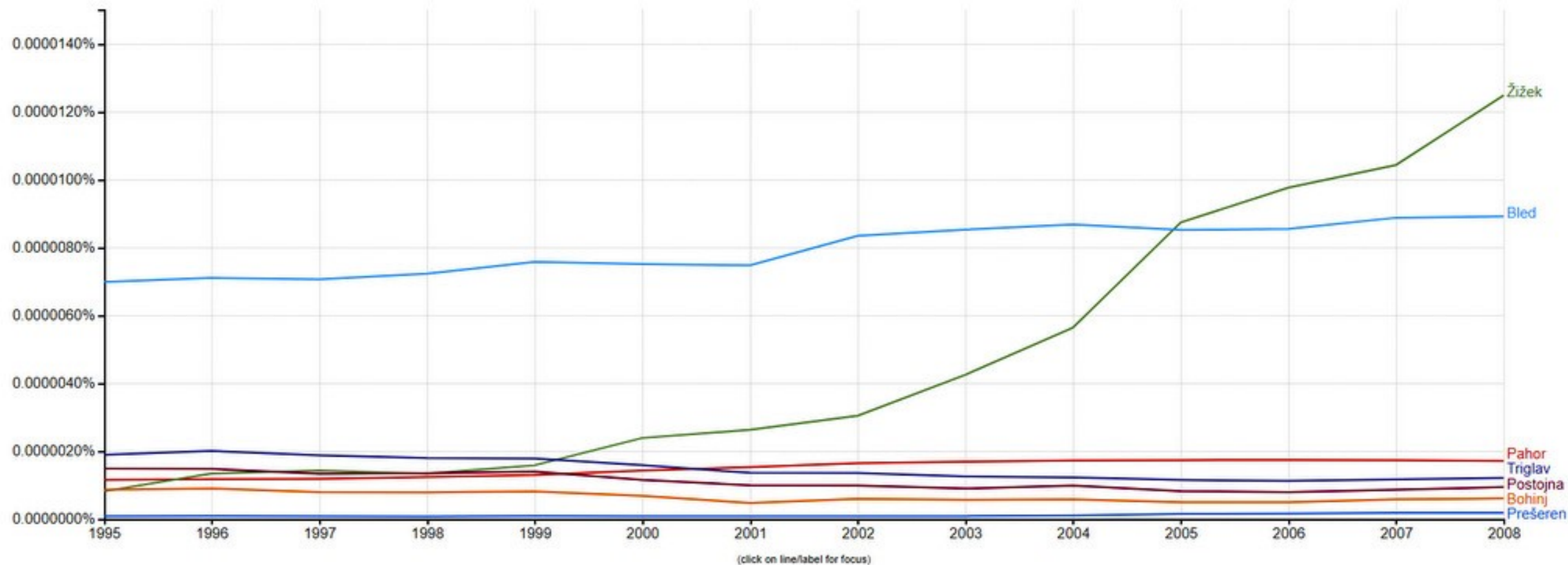
Google Books Ngram Viewer

Graph these comma-separated phrases: Prešeren, Pahor, Žižek, Bohinj, Triglav, Postojna, Bled

☐ case-insensitive

between 1995 and 2008 from the corpus English (2012) with smoothing of 3

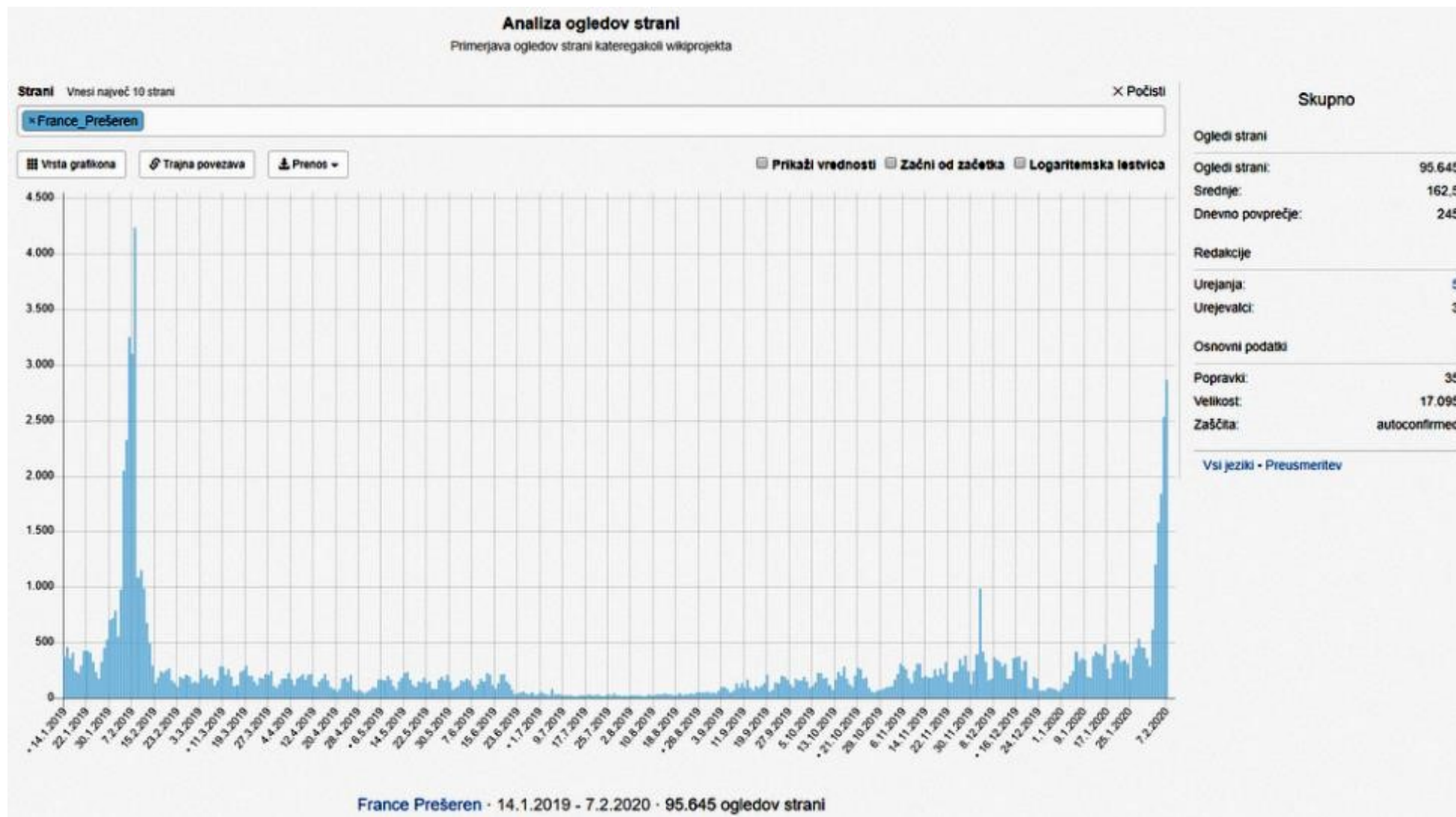
Search lots of books

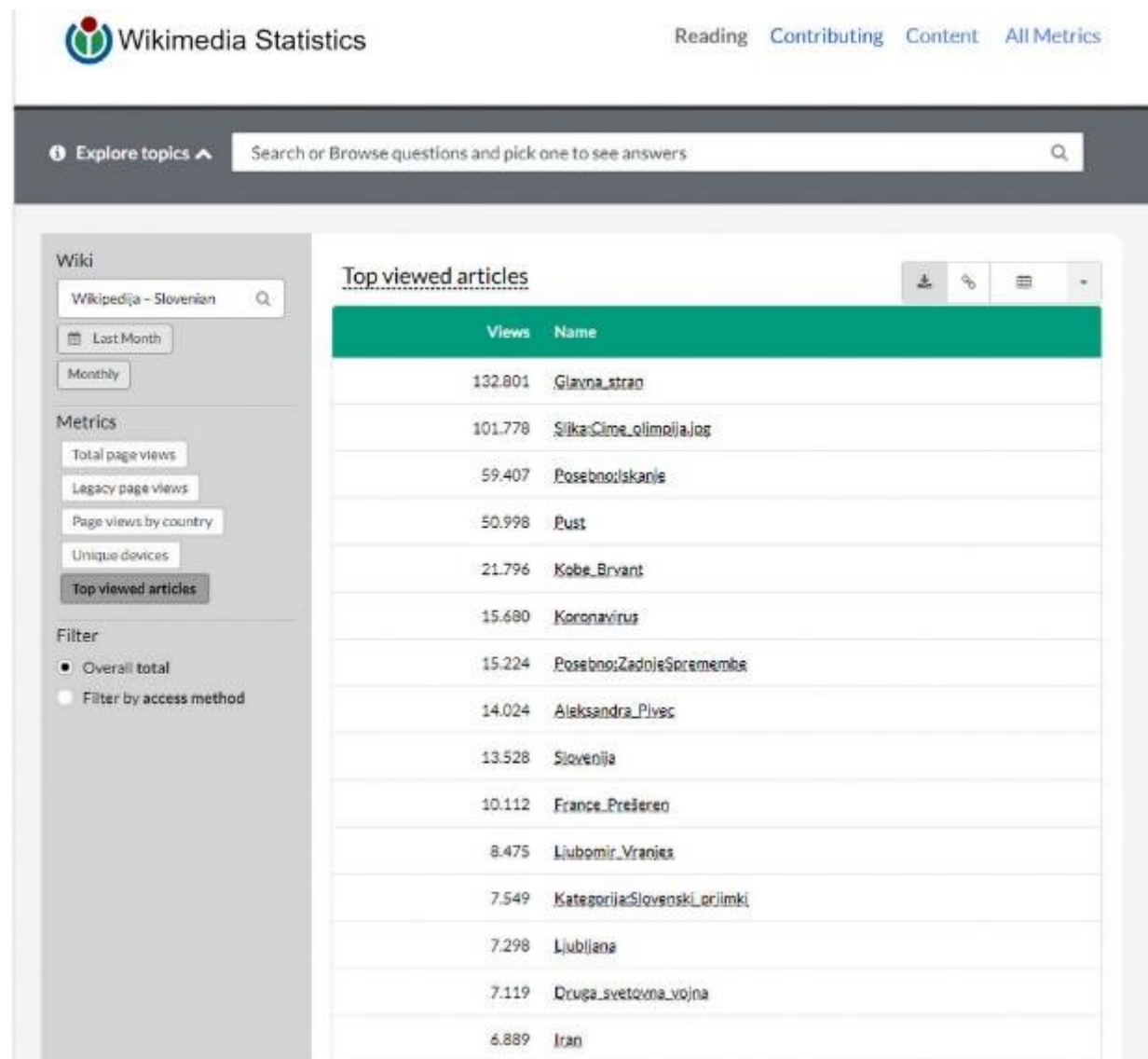
Prešeren na Wikipediji

- V 60 jezikih
- Podatki o strani:
 - ustvarjeno 01:15, 28. marec 2004
 - 1333 redakcij
 - urejanje dovoli samo samodejno potrjenim uporabnikom (neomejen čas)

Ogledi Prešernove strani skozi leto

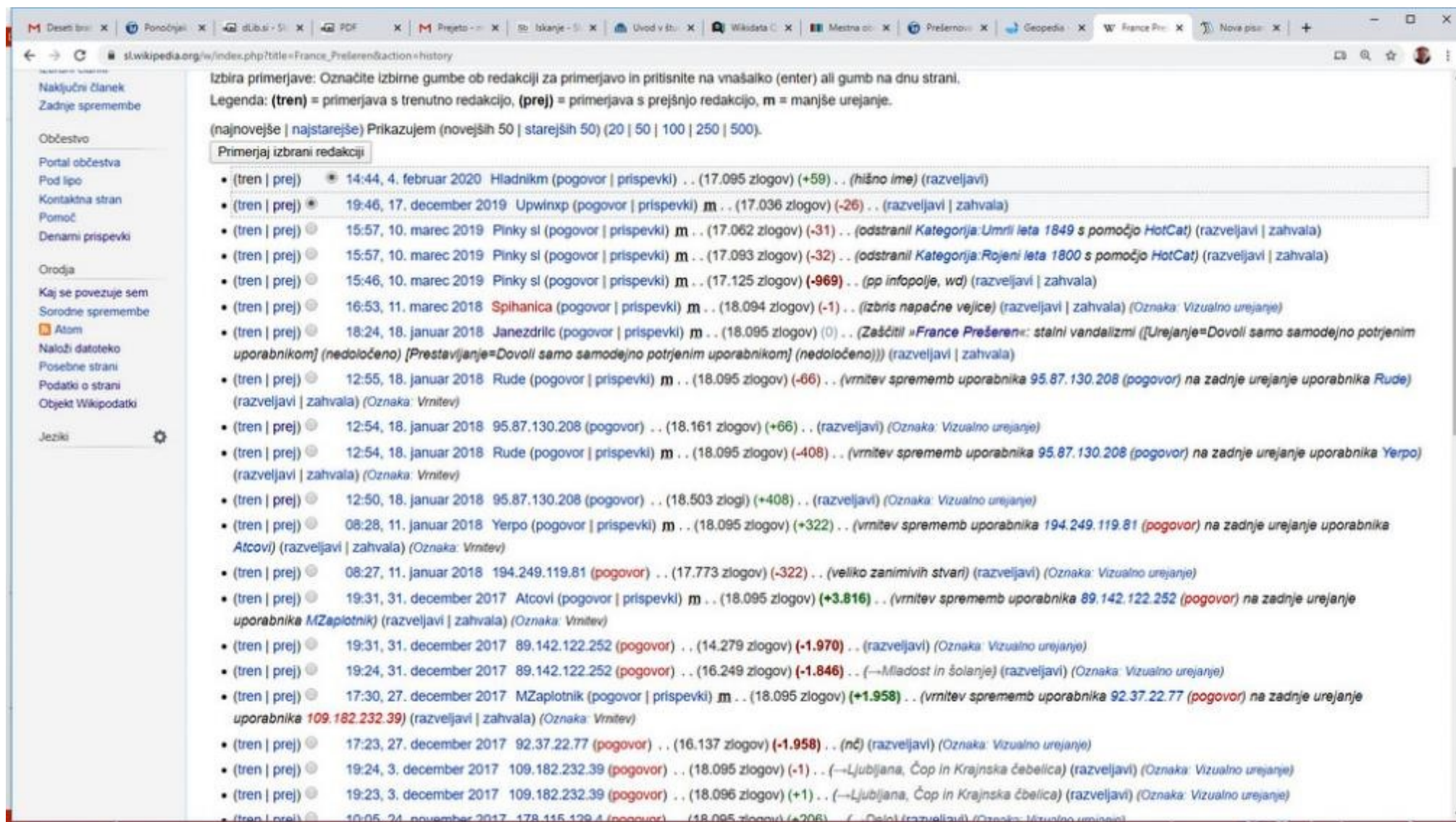
Rang Prešerna na slovenski Wikipediji

The screenshot shows the Wikimedia Statistics interface for the Slovenian Wikipedia. The main section displays a list of the top viewed articles. The table has two columns: 'Views' and 'Name'. The articles are ranked by their view count, with 'Glavna stran' being the most viewed.

Wikimedia Statistics		Reading	Contributing	Content	All Metrics
Explore topics		Search or Browse questions and pick one to see answers			
Wiki		Top viewed articles			
Wikipedijski slovenski					
Last Month					
Monthly					
Metrics					
Total page views					
Legacy page views					
Page views by country					
Unique devices					
Top viewed articles					
Filter					
Overall total					
Filter by access method					
Views	Name				
132.801	Glavna stran				
101.778	Slika:Circe olimpija.jpg				
59.407	Posebno:Zadnje spremembe				
50.998	Pust				
21.796	Kobe Bryant				
15.680	Koronavirus				
15.224	Posebno:Zadnje spremembe				
14.024	Aleksandra Pivec				
13.528	Slovenija				
10.112	France Prešeren				
8.475	Liubomir Vranjcs				
7.549	Kategorija:Slovenski priimki				
7.298	Ljubljana				
7.119	Druga svetovna vojna				
6.889	Iran				

Zgodovina Prešernove strani

Deseti listi x Pomočniki x dLib.si x PDF x Prejeto x Izkazje x Uvod v št. x Wikidata x Mestna oc. x Prešernovi x Geopedia x France Preš. x Nova pis. x

sl.wikipedia.org/w/index.php?title=France_Prešeren&action=history

Naključni članek
Zadnje spremembe

Občestvo
Portal občestva
Pod lipo
Kontaktiraj stran
Pomoč
Denarni prispevki

Orodja
Kaj se povezuje sem
Sorodne spremembe
Atom
Naloži datoteko
Posebne strani
Podatki o strani
Objekt Wikidata

Jeziki

Izbira primerjave: Označite izbirne gumb ob redakciji za primerjavo in pritisnite na vnašalko (enter) ali gumb na dnu strani.
Legenda: **(tren)** = primerjava s trenutno redakcijo, **(prej)** = primerjava s prejšnjo redakcijo, **m** = manjše urejanje.

(najnovejše | najstarejše) Prikazujem (novejših 50 | starejših 50) (20 | 50 | 100 | 250 | 500).

Primerjaj izbrani redakciji

- (tren | prej) 14:44, 4. februar 2020 Hladnikm (pogovor | prispevki) .. (17.095 zlogov) (+59) .. (hišno ime) (razveljavi)
- (tren | prej) 19:46, 17. december 2019 Upwixp (pogovor | prispevki) m .. (17.036 zlogov) (-26) .. (razveljavi | zahvala)
- (tren | prej) 15:57, 10. marec 2019 Pinky sl (pogovor | prispevki) m .. (17.062 zlogov) (-31) .. (odstrani Kategorija:Umrli leta 1849 s pomočjo HotCat) (razveljavi | zahvala)
- (tren | prej) 15:57, 10. marec 2019 Pinky sl (pogovor | prispevki) m .. (17.093 zlogov) (-32) .. (odstrani Kategorija:Rojeni leta 1800 s pomočjo HotCat) (razveljavi | zahvala)
- (tren | prej) 15:46, 10. marec 2019 Pinky sl (pogovor | prispevki) m .. (17.125 zlogov) (-969) .. (pp infopolje, wd) (razveljavi | zahvala)
- (tren | prej) 16:53, 11. marec 2018 Spihanica (pogovor | prispevki) m .. (18.094 zlogov) (-1) .. (izbris napačne vejice) (razveljavi | zahvala) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 18:24, 18. januar 2018 Janezdrlic (pogovor | prispevki) m .. (18.095 zlogov) (0) .. (Zaščiti »France Prešeren«: stalni vandalizmi ([Urejanje=Dovoli samo samodejno potrjenim uporabnikom] (nedoločeno) [Prestavljanje=Dovoli samo samodejno potrjenim uporabnikom] (nedoločeno))) (razveljavi | zahvala)
- (tren | prej) 12:55, 18. januar 2018 Rude (pogovor | prispevki) m .. (18.095 zlogov) (-66) .. (vrnitev sprememb uporabnika 95.87.130.208 (pogovor) na zadnje urejanje uporabnika Rude) (razveljavi | zahvala) (Oznaka: Vrnitev)
- (tren | prej) 12:54, 18. januar 2018 95.87.130.208 (pogovor) .. (18.161 zlogov) (+66) .. (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 12:54, 18. januar 2018 Rude (pogovor | prispevki) m .. (18.095 zlogov) (-408) .. (vrnitev sprememb uporabnika 95.87.130.208 (pogovor) na zadnje urejanje uporabnika Yerpo) (razveljavi | zahvala) (Oznaka: Vrnitev)
- (tren | prej) 12:50, 18. januar 2018 95.87.130.208 (pogovor) .. (18.503 zlogi) (+408) .. (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 08:28, 11. januar 2018 Yerpo (pogovor | prispevki) m .. (18.095 zlogov) (+322) .. (vrnitev sprememb uporabnika 194.249.119.81 (pogovor) na zadnje urejanje uporabnika Atcovi) (razveljavi | zahvala) (Oznaka: Vrnitev)
- (tren | prej) 08:27, 11. januar 2018 194.249.119.81 (pogovor) .. (17.773 zlogov) (-322) .. (veliko zanimivih stvari) (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 19:31, 31. december 2017 Atcovi (pogovor | prispevki) m .. (18.095 zlogov) (+3.816) .. (vrnitev sprememb uporabnika 89.142.122.252 (pogovor) na zadnje urejanje uporabnika MZaplotnik) (razveljavi | zahvala) (Oznaka: Vrnitev)
- (tren | prej) 19:31, 31. december 2017 89.142.122.252 (pogovor) .. (14.279 zlogov) (-1.970) .. (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 19:24, 31. december 2017 89.142.122.252 (pogovor) .. (16.249 zlogov) (-1.846) .. (—Mladost in šolanje) (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 17:30, 27. december 2017 MZaplotnik (pogovor | prispevki) m .. (18.095 zlogov) (+1.958) .. (vrnitev sprememb uporabnika 92.37.22.77 (pogovor) na zadnje urejanje uporabnika 109.182.232.39) (razveljavi | zahvala) (Oznaka: Vrnitev)
- (tren | prej) 17:23, 27. december 2017 92.37.22.77 (pogovor) .. (16.137 zlogov) (-1.958) .. (nč) (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 19:24, 3. december 2017 109.182.232.39 (pogovor) .. (18.095 zlogov) (-1) .. (—Ljubljana, Čop in Krajnska čebelica) (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 19:23, 3. december 2017 109.182.232.39 (pogovor) .. (18.096 zlogov) (+1) .. (—Ljubljana, Čop in Krajnska čebelica) (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)
- (tren | prej) 19:05, 24. november 2017 178.115.129.4 (pogovor) .. (18.095 zlogov) (+208) .. (—Čelo) (razveljavi) (Oznaka: Vizualno urejanje)

Vandalizem 18. jan. 2018

France Prešeren: Razlika med redakcijama

Iz Wikipedije, proste enciklopedije

Brskajte po zgodovini interaktivno

Redakcija: 12:54, 18. januar 2018 (uredi)

Rude (pogovor | prispevki)

m (vrnitev sprememb uporabnika 95.87.130.208 (pogovor) na zadnje urejanje uporabnika Yerpo)

(Oznaka: Vrnitev)

← Prejšnje urejanje

Redakcija: 12:54, 18. januar 2018 (uredi) (razveljavi)

95.87.130.208 (pogovor)

(Oznaka: Vizualno urejanje)

Novejše urejanje →

Vrstica 16:

| website =

}}

'''France Prešeren'''({{Audio|SI-France Prešeren.oga|izgovorjava}}) [francè prešèren], [[Slovenci|slovenski]] [[pesnik]], * [[3. december]] [[1800]], [[Vrba, Žirovnica|Vrba]], <ref>{{navedi splet|url=http://www.preseren.net/slo/2-1-1_ziv-otrostvo.asp|title=France Prešeren: Življenjepis: 1800–21: Otroška leta v Vrbi in pri stricih v Ljubljani, šolska leta v Ljubljani |accessdate=31. januarja 2013 |work=Preseren.net}}</ref> † [[8. februar]] [[1849]], [[Kranj]].

Vrstica 16:

| website =

}}

'''France Prešeren'''({{Audio|SI-France Prešeren.oga|izgovorjava}}) [francè prešèren], [[Slovenci|slovenski]] [[pesnik]], * [[3. december]] [[1800]], [[Vrba, Žirovnica|U LUBLAN PR ŠESTIC]], <ref>{{navedi splet|url=http://www.preseren.net/slo/2-1-1_ziv-otrostvo.asp|title=France Prešeren: Življenjepis: 1800–21: Otroška leta v Vrbi in pri stricih v Ljubljani, šolska leta v Ljubljani |accessdate=31. januarja 2013 |work=Preseren.net}}</ref> † [[8. februar]] [[1849]], U LJUBLAN PR ŠESTIC).'''RAD GA JE PIL ZA TO JE TUDI UMRU'''

Tamilčeva skrb za Slovence

WIKIPEDIJA
Prosta enciklopedija

- Glavna stran
- Dobrodošli
- Izbrani članki
- Naključni članek
- Zadnje spremembe

▼ Občestvo

- Portal občestva
- Pod lipo
- Kontaktna stran

▼ Podpora

- Pomoč
- Denarni prispevki

▼ Tiskanje/izvoz

- Ustvari e-knjigo
- Prenesi kot PDF

Stran

Pogovor

Preberi

Uredi

Uredi kodo

Zgodovina

☆

▼

Iskanje

Q

France Prešeren: Razlika med redakcijama

Iz Wikipedije, proste enciklopedije

Redakcija: 13:21, 22. januar 2014 (spremeni)
194.249.103.122 (Pogovor)
(→ *Selitev v Kranj in smrt*)
← Prejšnje urejanje

Redakcija: 13:22, 22. januar 2014 (spremeni) (razveljavi)
(zahvala)
Shanmugamp7 (Pogovor | prispevki)
m (vmitev sprememb uporabnika 194.249.103.122 (pogovor) na zadnje urejanje uporabnika Tegel)
Novejše urejanje →

Vrstica 71:

=== Selitev v Kranj in smrt ===

crknu jetam še prej pa je nategnu ano jelovšek

-

Vrstica 71:

=== Selitev v Kranj in smrt ===

Leta 1846 je bila odobrena Prešernova prošnja, šesta po vrsti, za odvetniško mesto. Oblast se je odločila, da ga namesti v Kranj, kamor se je preselil jeseni. Kot pisarja je zaposlil sina Andreja Smoleta, gospodinjala pa mu je sestra [[Katra Prešeren]].

+

Shanmugam (@shanmugamp7), ki rešuje Prešerna pred Slovenci

Državni kulturni vandalizem oz. kulturna sabotaja

la.exe?name=a_si&expression=france+prešeren&clm=22&crm=22&wth=0&hits_shown=100&ssl=beseda%28all%29

nova beseda iz Slovenije

Iskalni izraz: france prešeren

zaradi varstva osebnih podatkov ne sme vsebovati dveh zaporednih osebnih lastnih imen.*

Nova poizvedba

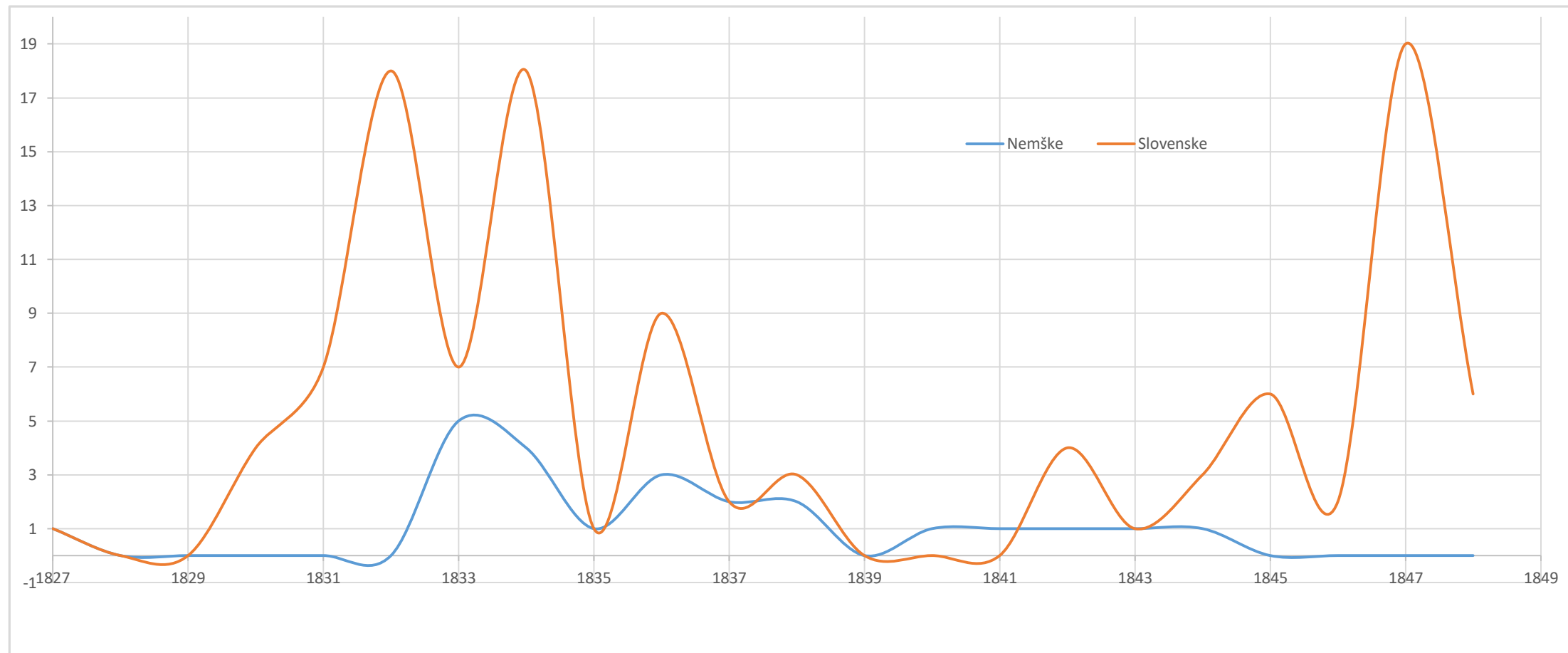
ZRC SAZU

*[Odločba](#) Informacijskega pooblaščenca Republike Slovenije št. 0612-63/2012/5 z dne 5. 7. 2012

Polemika o Prešernovi „nacionalnosti“

To, da je P. spadal pod Kranjsko, je za njegovo pesništvo približno toliko pomembno kot to, da ga je rad dal na zob, in manj pomembno kot to, da je bil po poklicu advokat. Taki podatki v glavo članka ne sodijo, kam niže pa brez težav. Marko Juvan, na katerega se sklicuješ in praviš temu "argumenti" in "viri", se je samo začudil nad tvojim izumom, ko sem ga opozoril nanj, in posumil, da mi eleassarstvo utegne omajati vero v Wikipedijo kot idealni prostor verodostojnih informacij in avtorskega sodelovanja. Se ti ne zdi nič čudno, da se samo tebi zdi podatek o Prešernu kot kranjskem pesniku potreben v glavi članka, prešernoslovcem, ki so skozi 150 let pisali o njem enciklopedična gesla, pa ne? Se ti ne zdi nič čudno, da na Wikipediji ni kategorije Kranjski pesniki ali Kranjski znanstveniki ali Kranjski glasbeniki niti gesla Kranjsko pesništvo? Se ti ne zdi nič čudno, da vedno znova zastopaš osamljena stališča? Kot don Kihot, o katerem se učijo otroci v šoli, da je primer patološkega odnosa do sveta. Se ne zavedaš, da osamljena stališča z Wikipedijo niso kompatibilna? Vidim samo dve možni razlagi tvojega obnašanja: ali si krajšaš čas s provociranjem ali pa gre za (občasno?) izgubo stika z realnostjo. Oboje je Wikipediji v veliko škodo. --[Hladnikm](#) ([pogovor](#)) 22:06, 13. februar 2013 (CET)

Prešernove slovenske in nemške pesmi

Prešernovo „upravičevanje“ slovenščine

- Načrtovani nemški razdelek za *Poezije* je pospremil z motom iz Ovida »Getico scripsi sermone libellum« »V getskem jeziku sem napisal knjigo«, ki pesnjenje v tujem jeziku razume kot sramotno.
- Pesnjenje v maternem jeziku mu je prineslo samo zavist in grajo (Obschon die Lieder aus dem Vaterlande, *Illyrisches Blatt* 1833).
- Pesnik si mora kljub temu izbrati slovenščino, ker je slovenščina jezik služinčadi, pesnik pa je največji **služabnik ljubezni** (Warum sie, wert, daß Sänger aller Zungen Zakaj nji, vredni, da slavilce imela, *Illyrisches Blatt* 1834).
- Ihr, die entsprossen aus dem Slawenstamme (Vi, ki vzbrsteli Slavi ste iz krila, *Illyrisches Blatt* 1838)

Slovenskim pevcem, ki nemški pojo

Ihr, die entsprossen aus dem Slawenstamme,
Die ihr der eignen Mutter lang entzogen,
Die Bildung nicht an ihrer Brust gesogen,
Die man, wie mich, vertraut der deutschen Amme!

Nicht glaubet, daß ich euch deshalb verdamme,
Daß dankbar der Germanin ihr gewogen;
Nur daß sie wird der Mutter vorgezogen,
Das ist's, was in mir weckt des Zornes Flamme.

Der wahren Mutter soll, und muß sie weichen;
Doch mein' ich, daß es ziemt dem Pflegesohne
Der Pflegerin ein Dankgeschenk zu reichen.

Vom edlen Erz, nicht vom gemeinen Thone
Sei doch das, was er bringt der überreichen,
Die auf Armseligkeiten blickt mit Hohne.

Vi, ki vzbrsteli Slavi ste iz krila,
pa rodno mater ste pogreševali,
obrazbe ne iz prsi nje sesali,
ker z mano vred vas Nemka je dojila;

ne bljujem, vérujte, na vas ognjila,
kadar tekmujete v Germanke hvali;
le da ji mati bodi dekla, ka-li,
ta misel srd je v meni razžarila.

Na prvi stol naj mati prava seda!
Pristaja pa rejencu, menim, dati
rednici v dar hvaležnosti vezilo:

od rude žlahtne le, ne bore ilo
naj bo, kar ji prinese prebogati,
na beračijo zgolj s posmehom gleda!

(prev. Anton Sovre)

Prešeren : Malavašič

Du zeihst des Undanks uns, daß wir Gesängen
Die nicht vom heimischen Parnas erklingen ...

Očitaš nehvaležnost nam, ki pojemo,
da nič odzvanja nam z domačega parnasa ...

Nagrobni napis Linhartu (1840), spet v znamenju opozicije med slovenskim in nemškim parnasom

Stežé popustil nemškega Parnasa,
je pisal zgodbe kranjske star'ga časa.
Komú [Matiček](#), [Micka](#), hči župana,
ki mar mu je slovenstvo, nista znana?
Slavile, dòkler mrtvi se zbudijo,
domače bóte ga Talíja, Klíjo.

Prešernova „opozicija“

- [Anastazij Grün](#) (nemško)
- Jernej Kopitar (iz lastnih korenin)
- Jovan Vesel – Koseski (domovinsko)
- Stanko Vraz (ilirsko oz. panslovansko)
- Janez Bleiweis (ljudskoprosvetno)

Prešeren se je v opoziciji z alternativnimi kulturnimi koncepti svojega časa profiliral kot slovenski ljubezenski in svetovljanski pesnik.

Turjaški grof Anton Alexander Auersperg, ps. Anastasius Grün

Kako sta se pesnika zbadala v veselem razpoloženju na Smoletovem Gradu Prežek

Prešeren:

Was die Plunzen unter den Würsten,
das bist du unter den Fürsten.

Grün:

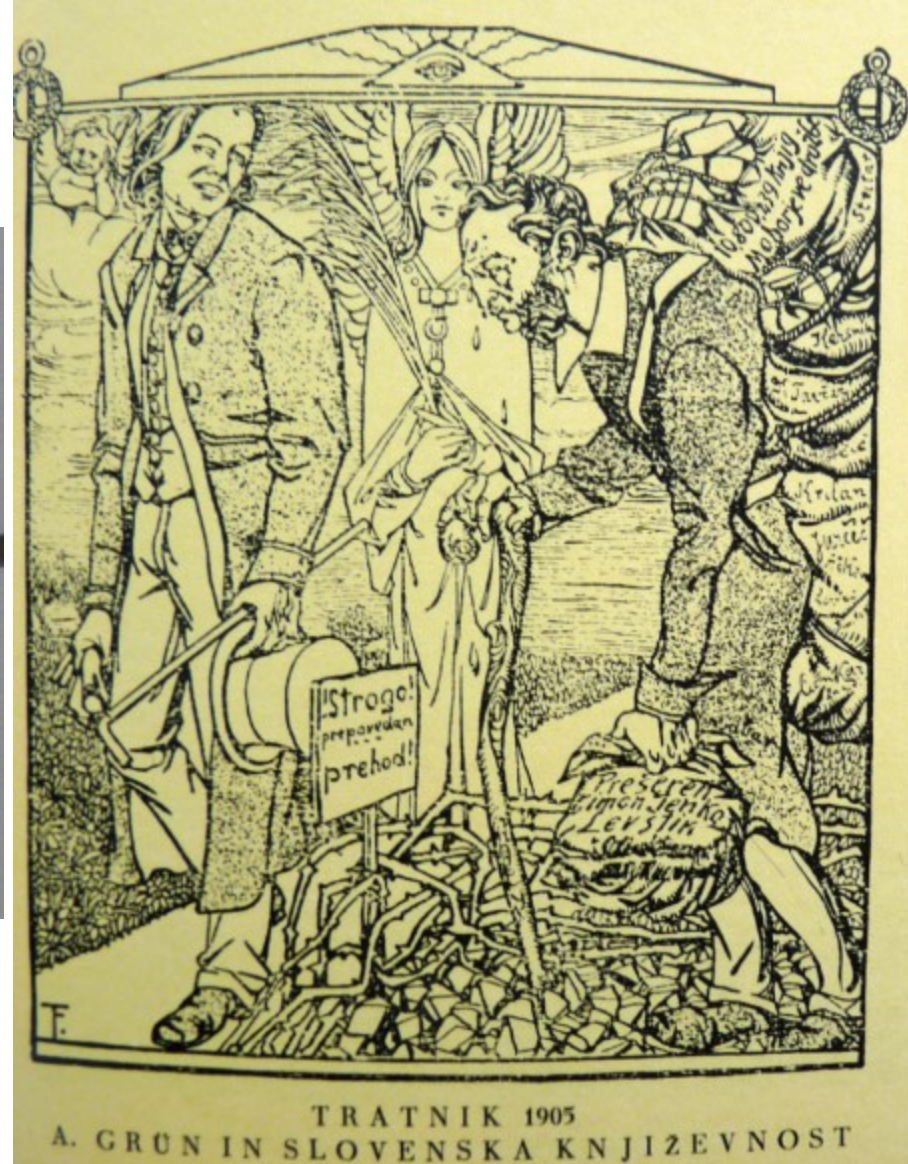
Was der Arsch unter den Gesichtern,
das bist du unter den Dichtern.

*Prešeren: Kar so krvavice med klobasami,
to si ti med knezi.*

*Grün: Kar je rit med portreti,
to si ti med poeti.*

Grof Auersperg in Prešeren

Mavzolej Antona Alexandra Auersperga v Leskovcu pri Krškem

Šrajbarski turn, Auerspergov grad nad Leskovcem pri Krškem

Anastazij Grün nima na Slovenskem nobene spominske plošče

Na mestih, kjer sta plošči brezbožnemu pesniku do leta 1919 stali (v Ljubljani in na Bledu), sta zdaj Marijin relief in razpelo.

Hinko Smrekar, Nesmrtni Koseski in
»ta prismojeni dohtar Prešeren«

Stanko Vraz, nagrobnik ilircev na zagrebškem Mirogoju

